

Alegat 148.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy budowniczej dla miast i miasteczek z wyjątkiem Lwowa i Krakowa.

Wysoki Sejmie!

Przedłożony przez Wydział krajowy wysokiemu Sejmowi projekt do ustawy budowniczej dla miast i miasteczek z wyjątkiem Lwowa i Krakowa; komisya administracyjna, — której takowy uchwałą sejmową z dnia 12 września b. r. do sprawozdania przekazany został — rozpoznawała wszechstronnie. Przy rozbiéraniu pojedynczych postanowień ustawy uważała komisya za odpowiednie uwzględnić także uchwały wysokiej Izby, powzięte przy rozprawie nad ustawą budowniczą dla miasta Lwowa w kwietniu 1876, niemniej uwagi i zarzuty podniesione przeciw uchwalonemu w Sejmie projektowi tej ustawy w reskrypcie c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 21 sierpnia 1877 l. 3410. z powodu których Najwyższa sankcyja tej ustawie odmówioną została.

Wynik tych badań okazał, że projekt Wydziału krajowego, odpowiada w ogóle wymogom i warunkom, jakie ze względu na odmienne w naszym kraju stosunki miast i miasteczek, mieć powinny przepisy budownicze, aby celowi swojemu: bezpieczeństwu publicznemu szczególnie; pod względem zdrowia i ochrony od pożarów i innych klęsk elementarnych, odpowiedzieć mogły.

Jednakowoż komisya uznała potrzebę porobić w projekcie Wydziału krajowego uzupełnienia i zmiany; ale to nie tylko pod względem układu i stylizacyi niektórych artykułów, ale i w kierunku zasadniczym.

Zasadniczo zmieniała komisya projekt Wydziału w trojakim kierunku a wywód tych zmian i ich usprawiedliwienie jest przedmiotem niniejszego sprawozdania.

I.

Uznając słusność przytoczonych w sprawozdaniu Wydziału krajowego powodów, dla których tenże projektowaną ustawę budowniczą ograniczył do miast i miasteczek z pominięciem gmin wiejskich. — rozciągając ją jednak na wszystkie, bez różnicy miasta i miasteczka — komisya widziała potrzebę ścieśnić jeszcze więcej ramy ustawy i ograniczyć ją tylko do 24 znaczniejszych miast i miasteczek, mianowicie: Biła, Bochnia, Brody, Brzeżany, Buczacz, Drohobycz, Gorlice, Gródek pod Lwowem, Jarosław, Jasło, Kołomyja, Nowy Sącz, Podgórze, Przemyśl, Rzeszów, Sambor, Śniatyn, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tarnów, Wadowice, Złoczów i Żółkiew.

Już bowiem w r. 1865 uznało e. k. Namiestnictwo na zasadzie przedłożonych sprawozdań e. k. władz powiatowych, że z powodu różnorodności stosunków miejscowych, wydanie jednolitego regulaminu budowniczego dla wszystkich gmin w kraju jest niewykonalne.

Przy rozprawie ankiety zwołanej w r. 1877 przez Wydział krajowy dla ułożenia ustawy budowniczej, odzywały się poważne głosy za tem, aby się na teraz ograniczyć do wydania ustawy budowniczej tylko dla miast znaczniejszych, mianowicie dla miast dawnych obwodowych, które zdanie jednak nie uzyskało większości głosów.

Komisya administracyjna zastanowiwszy się wszechstronnie nad tą kwestyą i zbadawszy z podań statystycznych stosunki ludności naszych miast i miasteczek, zamożność ich mieszkańców, ich przemysłu i handlu — przysła do przekonania, że w gronie tych miast i miasteczek znaczna zachodzi różnica stosunków ekonomicznych i społecznych, że mianowicie są miasta i miasteczka, które posiadają większy procent ludności zamożnej i inteligentnej wobec innych, które tego są pozbawione; że siedziba urzędów, szkół wyższych i zakładów publicznych, do których w nowszym czasie przybyły liczne stowarzyszenia pieniężne, nadaje gminom miejskim, gdzie takowe się znajdują, większego znaczenia, że przeto tam z większą dla mieszkańców łatwością i z pewniejszą rękojmią skutku — przeprowadzić się dadzą postanowienia ustawy budowniczej, szczególnie te, które ze względu na bezpieczeństwo publiczne przy stawianiu nowych i utrzymaniu istniejących zabudowań wymagają wydatków i ofiar, ścieśniając wolność właścicieli w granicach, dla dobra ogółu wskazanych; gdy przeciwnie w mniejszych miastach i miasteczkach taka ustawa budownicza praktycznie nie dałaby się w zupełności wykonać; ustawy zaś niewykonalne osłabiają u ludu wiarę w ich moc obowiązującą, podkopują powagę władz i osłabiają tem samem wszelkie podwaliny życia i porządku społecznego.

Te względy biorąc na uwagę uznała komisya, że obecnie tylko miasta i miasteczka wymienione, jako znaczniejsze, posiadają te warunki, które dać mogą rękojmię że postanowienia ustawy budowniczej, dadzą się tam należycie przeprowadzić i nie pozostaną martwą literą; i dla tego też tylko dla tych miast i miasteczek ustawę budowniczą na teraz wydać — Wysokiej Izbie zalecić może.

Dla innych miast i miasteczek nie jest przez to wykluczona możność uzyskania w swoim czasie rozściągnięcia tej ustawy do nich, a Sejm nie odmówi im tego, jeżeli się okaże, że się wzmo-gły do tego stopnia, że wykonanie tej ustawy nie ulegnie żadnym trudnościom.

II.

Projekt Wydziału krajowego wykluczył z toku instancyi rozstrzygających w sprawach budownicznych Radę gminną, jako drugą instancję. Komisya administracyjna nie uważała za stosowne zrobić taki wyłom w ustawie gminnej, zwłaszcza w tak ważnych sprawach policyi miej-scowej, mających wpływ nie tylko na bezpieczeństwo mieszkańców, ale i na przyszły rozwój miast. Projekt komisyi zostawił zatem Radzie gminnej nienaruszoną władzę rozstrzygania w drugiej instan-cyi w sprawach budownicznych — jaką jej ustawa gminna przyznała.

Główny powód, którym się kierował Wydział krajowy wykluczając Radę gminną od roz-strzygania w drugiej instancyi rekursów w sprawach budownicznych, był wzgląd na zwłokę, jaka przez to w załatwianiu spraw tego rodzaju częstokroć spowodowaną bywa. Lecz możliwość, że jaka instytucya czasami nienależycie funkcyonuje, nie prowadzi do tego, aby ją całkiem znieść, jeżeli jej istnienie w ogóle jest za pożyteczne uznane; — a zarzut, że przez odesłanie sprawy do Rady gminnej, zajęcie może nieraz zwłoka, przynosząca szkodę budującemu, zarówno dotknąć może także Wydział powiatowy, który w projekcie Wydziału krajowego celem zapobieżenia zwłoki, jako druga instancya powołany jest. Przeciwnie przypuścić należy, że Rada gminna, będąc najlepiej obznajo-mioną z stosunkami miejscowemi i nie potrzebując dla załatwienia rekursu rozwlekłych dochodzeń i sprawozdań, zdoła prędzej rozstrzygnąć i załatwić sprawę, niż Wydział powiatowy, którego do-piero z przedłożyć się mających aktów rzecz rozpoznać, a w razie niedokładności onych dodatkowe dochodzenie zarządzić, często nawet kierunek tegoż wskazać i o uzyskanie nowej podstawy do de-cyzyi starać się musi.

Dalszy powód do pominięcia Rady gminnej jako II. instancyi upatruje Wydział krajowy w tem, że zwierzchność gminna często wpada w ten błąd, że albo wnosi sprawę do Rady gminnej do rozstrzygnięcia w I. instancyi, albo przedkłada rekurs przeciw swemu orzeczeniu wprost Wy-działowi powiatowemu do decyzji, jako II. instancyi, — z pominięciem Rady gminnej, co w dal-szem następstwie spowodza zwłokę, ponieważ sprawa odesłaną być musi do prawidłowego postę-powania i przejść dla załatwienia do Rady gminnej, jako legainie wskazanej II. instancyi.

Jednakowoż poszczególne wypadki nieprawidłowego postępowania zwierzchności gminnej nie mogą usprawiedliwić w zasadzie uchylenia Rady gminnej z toku instancyi, a tem samem po-krzywdzenia strony, ujęciem jej jednej instancyi. — Nadto sam Wydział krajowy uznaje, że wadli-wości tego rodzaju zdarzają się tylko po wsioch i mniejszych miasteczkach, gdzie władza oddaną jest w ręce zazwyczaj mniej inteligentnych, z ustawami i porządkiem załatwiania spraw mniej obe-znanych osób. Dlatego zarzut ten nie może się odnosić do tych — znaczniejszych gmin miejskich, którym przedłożona z komisyi ustawa budownicza nadaną być ma, gdzie urzędy i Rady gminne, złożone z ludzi inteligentnych są w stanie funkcyonowania prawidłowo z świadomością ustaw i prze-strzegania ściśle wykniętego im zakresu działania.

Komisya zatem zmieniła projekt Wydziału krajowego w skazanym kierunku, przewracając Radzie gminnej kompetencyę do rozstrzygania w II instancyi rekursów w sprawach budowniczych, tak, jak jej z mocy ustawy gminnej przysłuża.

III.

W końcu nie przyjęła komisya administracyjna z projektu Wydziału krajowego to postanowienie §. 75, które co do budowli stawianych w miastach i miasteczkach na obszarze dworskim do związku gminy niewcielonym, wszelką ingerencyą władzy gminnej wyklucza i tylko wymaga, aby plan budynków na obszarze dworskim postawić się mających, Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia był przedłożony.

Z takim postanowieniem komisya zgodzić się nie mogła, już dla tego, że ono zapoznaje orzeczoną w ustawie z 12 sierpnia 1866 o obszarach dworskich §. 1 różnicę między obszarami dworskim lub onych częściami, położonemi w miastach, a temi, które leżą w obrębie miasteczek.

Podług tej ustawy w miastach leżące obszary dworskie są wcielone do związku gminy i jako takie podlegają także co do policyi budowniczey, zwierzchności gminnej. — Postanowienie to jest dla stosunków miasta i jego rozwoju wielkiej doniosłości i trudno dopatrzeć się powodu, dla którego miałyby te obszary dworskie wbrew dotychczasowej ustawie, z widocznym uszczerbkiem dla miasta, w względzie budowniczym z pod władzy gminnej miasta być wyjęte i — jak to stanowi projekt Wydziału krajowego — bezpośrednio Wydziałowi powiatowemu poddane.

Owszem — jeżeli się uwzględni, że żywotny interes każdej niemal gminy miejskiej, a zatem i miasteczka wymaga, aby w całym jego obrębie sposób stawiania budynków i utrzymywania onych w dobrym stanie był jednolity, aby mianowicie budynki na obszarze dworskim, w obrębie miasteczka położonym, nie dawały powodu do obawy pożaru lub innych klęsk; — aby nie stały w drodze regularnemu kierunkowi ulic, ale ile możności, wraz z innemi, jednej i tej samej regule ulegały: to okazuje się konieczność poddania także w miasteczkach leżące części obszaru dworskiego w względzie budowniczym władzy gminnej, a to jeszcze więcej przy ograniczeniu obecnej ustawy na 24 miejscowości, ileże w ich gronie znajdują się miasteczka, które co do stosunków ekonomicznych i społecznych miastom wymienionym się równają, a nawet je przewyższają.

Przechodziłoby to poza ramy niniejszego sprawozdania, gdyby przy szczegółowych artykułach ustawy wykazywać chcelano niedogodności a nawet niebezpieczeństwa dla mieszkańców miasteczka, w którymby obszar dworski z swojemi w obrębie miasteczka leżącemi, lecz do związku gminy niewcielonemi posiadłościami, zajmował co do policyi budowniczey stanowisko niezawisłe, i samowładne, bez względu na żywotne interesa gminy, postanawiał w sprawach budowniczych na tej części swego obszaru. — Dość zauważać w ogóle, że jeżeliby w tej mierze obszarowi dworskiemu nadawano zupełną swobodę, i wykluczono ingerencyą gminy, wówczas większa część przepisów ustawy budowniczey, nie mogłaby być w gminie należycie przeprowadzoną, zwierzchność gminna byłaby w wielu przypadkach ubezwładnioną w zabiegach około uregulowania i uporządkowania miasta, i cel, jaki zamierzają postanowienia tej ustawy, nie mógłby być osiągnięty.

Z tych powodów komisya uznała potrzebę poddania tej ustawie także te części obszaru dworskiego, i do związku gminy niewcielonego, które w okręgu miasteczka leżą — o czem osobne postanowienia w ostatnim rozdziale VI są zamieszczone.

Komisya stawia tedy wniosek:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić

załączony projekt ustawy budownicznej dla
wymienionych w nim miast i miasteczek“.

We Lwowie dnia 6. października 1878.

Grocholski
przewodniczący.

Jan Czaykowski
sprawozdawca.

418423
III
1878, al. 115-118.

BIBLIOTHECA
CRAKOVENSIS

Ustawa

z dnia _____ zawierająca przepisy budownicze dla gmin miejskich: Biała, Bochnia, Brody, Brzeżany, Buczacz, Drohobycz, Gorlice, Gródek pod Lwowem, Jarosław, Jasło, Kołomyja, Nowy Sącz, Podgórze, Przemyśl, Rzeszów, Sambor, Śniatyn, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tarnów, Wadowice, Złoczów i Żółkiew.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Gminom miejskim: Biała, Bochnia, Brody, Brzeżany, Buczacz, Drohobycz, Gorlice, Gródek pod Lwowem, Jarosław, Jasło, Kołomyja, Nowy Sącz, Podgórze, Przemyśl, Rzeszów, Sambor, Śniatyn, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tarnów, Wadowice, Złoczów i Żółkiew nadaję załączoną ustawę budowniczą.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa budownicza

dla gmin miejskich: Biała, Bochnia, Brody, Brzeżany, Buczacz, Drohobycz, Gorlice, Gródek pod Lwowem, Jarosław, Jasło, Kołomyja, Nowy Sącz, Podgórze, Przemyśl, Rzeszów, Sambor, Sniatyn, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tarnów, Wadowice, Złoczów i Żółkiew.

Rozdział I.

● pozwoleniu na budowę (konsensie).

§. 1.

Budowy wymagające konsensu w ogóle.

Do budowy nowego lub przekształcenia starego budynku, do zaprowadzenia w istniejącym budynku takich zmian, które wpłynąć mogą na jego trwałość bezpieczeństwo od ognia, warunki sanitarny lub na prawa sąsiadów, potrzebnem jest pozwolenie zwierzchności gminnej (konsens).

Wyjęte są z pod tego obowiązku budowie wykonywane na cele publiczne kosztem państwa, kraju, powiatu lub kosztem funduszu publicznego.

Przy budowlach tego rodzaju należą do zakresu działania Gminy tylko czynności co do oznaczenia linii regulacyjnej i poziomu, wysłuchania sąsiadów i in-

nych interesentów i wykonywania (policyi) bezpieczeństwa podczas prowadzenia budowy.

§. 2.

Roboty szczegółowe wymagające konsensu.

W szczególności wymagają konsensu w §. 1 przepisane następujące roboty.

- a) Dobudowanie nowej części do istniejącego budynku.
- b) Budowa studzien i piwnic.
- c) Budowa nowych lub zmiana istniejących kanałów, ścieków, jam kloacnych, wychodków i zbiorników na wodę lub nawóz.
- d) Budowa nowych lub zmiana istniejących ognisk i kominów.
- e) Przeistoczenie pomieszczeń na sklepy, szopy, warsztaty, budynki gospodarskie, lub łazienki i od wrotnie.
- f) Przeistoczenie niezamieszkałych budynków lub ich części na mieszkania.
- g) Wyprowadzenie lub zniesienie murów ogniowych, wyprowadzenie lub zniesienie wszelkich ścian.
- h) Zmiana frontu od ulicy.
- i) Wybicie drzwi lub okien ku ulicy lub ku domom sąsiednim i urządzenie wystawy sklepowej.
- k) Przeistoczenie lub podwyższenie dachu.
- l) Zmiana powały, belków, wiązań, sklepień i t. d.
- m) Stawianie słupów żelaznych, kamiennych lub drewnianych przy ulicy albo placu publicznym, oraz ustawianie ciężkich przedmiotów (posągów, kopuł i t. d.) nad gzymsami okapowemi.
- n) Wszelkie roboty połączone z wykopami ziemnymi.
- o) Odgraniczenie i odgrodzenie gruntów prywatnych od ulic i placów publicznych.

§. 3.

Pomniejsze zmiany.

Pomniejsze zmiany w istniejącym budynku, które nie należą do rzędu robót w §. 2. wymienionych, nie wpływają na trwałość budynku, jego bezpieczeństwo od ognia lub warunki sanitarne, wreszcie nie dotyczą praw sąsiadów, mogą być wykonane bez konsensu, jeżeli zwierzchność gminy, którą strona interesowana ma o tem naprzód pisemnie uwiadomić, nie oznajmi

do trzech dni, że do wykonania zamierzonych zmian potrzebny jest jej konsens.

Przeciw orzeczeniu zwierzchności gminnej, uznającym potrzebę konsensu, rekurs nie ma miejsca.

§. 4.

Bez uwiadomienia zwierzchności gminnej (§. 3.) mogą być wykonane tylko roboty, mające na celu utrzymanie budynków w dobrym stanie, a w szczególności zewnętrzne i wewnętrzne oczyszczenie lub odświeżenie, ułożenie nowej podłogi, naprawa drzwi i okien istniejących, naprawa komina niepołączona z żadną zmianą jego konstrukcyi wewnętrznej lub zewnętrznej, wreszcie pomniejsze naprawy pieców i ognisk, na dotychczasowem miejscu.

§. 5.

Linia regulacyjna i poziom. — Wywłaszczenie.

Jeżeli nowy budynek ma stanąć przy ulicy lub placu publicznym, budujący jest obowiązany wyjednać sobie u naczelnika gminy przed wniesieniem podania o konsens albo równocześnie z tem podaniem, oznaczenie linii regulacyjnej i poziomu.

W tym celu załączyć należy do podania plan sytuacyjny i niwelacyjny w dwóch egzemplarzach. Na planie sytuacyjnym mają być dokładnie oznaczone granice ulicy lub placu publicznego i granice sąsiednich realności. Naczelnik gminy zarządzi w skutek takiego podania oględziny w obecności zawezwanych sąsiadów, którym służy prawo wnoszenia zarzutów do protokołu. Na podstawie takiego dochodzenia Naczelnik oznaczy w ciągu ośmiu dni linię regulacyjną i poziom zamierzonej budowy.

Jeżeli wskutek oznaczenia linii regulacyjnej okaże się potrzeba cofnięcia budowy poza dotychczasową linię frontową, albo wysunięcia onej naprzód, wówczas w pierwszym przypadku właściciel gruntu budowlanego obowiązany jest za wynagrodzeniem odstąpić gminie na własność część gruntu między dawniejszą linią frontową a nową linią regulacyjną; w drugim zaś przypadku nabyć na własność od dotychczasowego właściciela za wynagrodzeniem część gruntu między dawniejszą linią frontową a nową linią regulacyjną, którą to część gruntu właściciel jemu odstąpić jest winien. Gdyby w tych

przypadkach co do wysokości wynagrodzenia ugodą do skutku nie przysła, będzie takowa oznaczoną przez sądowe orzeczenie; co jednak nie wstrzymuje ostatecznego ustanowienia linii regulacyjnej i dalszej pertraktacji budowniczej.

Jeżeli budujący grunt obcy pod budowę zajmuje, konses na budowę może być tylko wówczas; mu udzielony, jeżeli wykaże, że otrzymał zezwolenie właściciela tego gruntu, lub, że dał dostateczne zabezpieczenie wypłaty wynagrodzenia, przez sąd orzec się mającego.

Co do kwestyi, jak ma być oznaczoną linia regulacyjna i jaką przestrzeń gruntu pod budowę, odstąpić lub zająć należy, wykluczona jest droga prawa.

§. 6.

Plan budowy.

Plan budowy, na którym podpisać się powinien jego autor i budujący, ma obejmować:

- a) Plan sytuacyjny, uwidoczniający położenie i granice: gruntu zabudować się mającego; przyszłogobudynku; istniejących na gruncie budowlanym starych zabudowań; dziedzińców i ogrodów; sąsiednich realności z wymiowaniem ich właścicieli i oznaczeniem liczb konskrypcyjnych lub katastralnych, oraz wykazujący kierunek przylegającej ulicy lub placu publicznego, z oznaczeniem szerokości i linii frontowych.
- b) Plan niwelacyjny a mianowicie przekrój podłużny i poprzeczny przez środek ulicy, z dokładnem oznaczeniem liczbami wszystkich znaczniejszych wzniesień i wysokości pragn drzewi wchodowych nowej budowy.
- c) Plany poziome wszystkich piątr, piwnic i poddasza, przekrój podłużny i poprzeczny, tudzież fasadę budynku od ulicy z oznaczeniem wysokości sąsiednich domów.

Na planie piwnic powinny być uwidocznione doły kloaczne, kanały domowe, ich połączenie z kanałem głównym, przekrój poprzeczny i spadek, wreszcie ścieki i studnie.

Na planie poddasza przedstawić należy wszystkie mury strychowe, kominowe i ogniowe.

Niezwykle konstrukcyjne, mianowicie żelazne mają być przedstawione w szczegółowych rysunkach.

§. 7.

Skala planów.

Wszelkie plany mają być rysowane według miary metrycznej, a mianowicie:

- a) Plany sytuacyjne obejmujące w skali 1 : 500 czyli 10 cm. = 50 m. szerzej przestrzeni w skali 1 : 200 czyli 10 cm. = 20 m.
- b) Plany niwelacyjne co do długości według skali planu sytuacyjnego a mianowicie według skali 10 razy powiększonej.
- c) Plany budowy mają być zastawiane w skali 1 : 100 czyli 10 cm. = 10 m.

Rysunki szczegółowe i konstrukcyjne w takiej skali rysowane, ażeby umożliwione było dokładne rozpoznanie a mianowicie w stosunku 1 : 20, 1 : 50 itd.

§. 8.

Wyjątek dla budowli przedmiejskich.

Przy małych budowlach przedmiejskich Naczelnik gminy może wziąć za podstawę pertraktacyi budowlano-policyjnej także plany nieodpowiadające wszystkim tym warunkom, jeżeli tylko one dają trafny obraz sytuacji, kształtu i rozkładu budowli.

§. 9.

Komisyjne zbadanie planów.

W przeciągu ośmiu dni po wniesieniu podania o konsens, odpowiadającego wszelkim wymaganiom niniejszej ustawy, Naczelnik gminy zarządzi przez swoje organa techniczne i administracyjne zbadanie planów w obecności budującego lub jego pełnomocnika, sąsiadów, a jeżeli ustanowiony został fachowy kierownik budowy, także i w jego obecności.

W braku własnego organu technicznego, powoła Naczelnik do komisyjnego badania planów jednego znawcę nieinteresowanego w tej sprawie. Jeżeliby to połączone było z kosztami, ponosić ma takowe podający o konsens.

Naczelnik gminy naznacza termin komisyjnego zbadania planów, wzywa do udziału osoby powyżej wskazane i jeżeli sam nie może kierować czynnością, deleguje do tego innego członka zwierzchności gminnej.

§. 10.

Postępowanie przy komisyjnym zbadaniu planów.

Komisya mająca zbadać plan budowy spisze z swej

Po technicznym zbadaniu planu i wyświeceniu zachodzących wątpliwości, następuje wysłuchanie opinii sąsiadów, którzy mają być zapytani, czy i jakie zarzuty przeciw zamierzonej budowie mają.

W razie podniesienia zarzutów ze strony sąsiadów komisya starać się będzie o ich usunięcie w drodze ugody i wynik rokowań zapisze do protokołu.

Protokół ten podpisany przez wszystkich uczestników komisji, służyć będzie za podstawę ostatecznego załatwienia podania o konsens ze strony zwierzchności gminnej, która w przeciągu dziesięciu dni po odbyciu komisji, wydać ma pisemne orzeczenie, pozwalające na zamierzoną budowę lub odmawiające pozwolenia. Zastrzeżone przez zwierzchność gminną warunki lub zmiany, mają być dokładnie wskazane w orzeczeniu i ile możliwości zaznaczone na planach, z których jeden egzemplarz tak w tym wypadku jak i w razie bezwarunkowego pozwolenia, pozostanie w aktach a drugi zwrócony zostanie podającemu o konsens.

Załatwienie podania w wypadkach w §. 3. wskazanych, nastąpić musi w trzech dniach.

§. 11.

Prawa prywatne.

Jeżeli przeciw zamierzonej budowie podniesiono zarzuty, pochodzące z tytułu prawa prywatnego i takowe przy komisyjnym zbadaniu planów nie mogły być w drodze ugody usunięte, może konsens na budowę, której względy publiczne nie stoją na przeszkodzie, być udzielony z zastrzeżeniem co do zarzutów z tytułu prawa prywatnego uczynionych, odnośnie do których zwierzchność gminna odesłać ma strony do drogi prawa i ograniczyć się na orzeczeniu, czy i o ile zamierzona budowa z względów publicznych dozwoloną być może.

Podniesione z tytułu prawa prywatnego zarzuty, odesłane do drogi prawa, należy w uchwale załatwiającej podanie, wyraźnie przytoczyć.

Sąd rozstrzyga, czy budowa dopuszczona z względów publicznych, przeciw której podniesiono zarzuty prawno-prywatne, ma być aż do rozstrzygnięcia sporu wstrzymana, albo czy i pod jakimi warunkami może być tymczasem prowadzoną (§§. 340, 341, 342 ust. cyw.)

O innych zarzutach rozstrzyga zwierzchność gminna.